

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/23-14939
Otsuse kuupäev 06.05.2024
Komisjoni koosseis Alar Urm

Tarbija
Kaupleja NP autod OÜ (14028002)

Tarbija nõue Kahju hüvitamine summas 700 eurot.

Resolutsioon:

1. Jätta avaldus rahuldamata.
2. Kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi, võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Tarbija ostis 14.10.2023.a kauplejalt kasutatud auto Saab 9-5 2001.a (VIN-kood: YS3EF48E213030928 ja riiklik registreerimisnumber 618MHM), hinnaga 1700 eurot.

Tarbija avalduse kohaselt öeldi talle, et auto komplektne ja läbinud edukalt tehnoülevaatuse, mistõttu ei eeldanud tarbija, et auto on ohtlik ja kasutuskõlbmatu, vaid vajab teatud määral remonti. Enne auto ostu andis kaupleja auto ülevaatuseks 20 minutit aega. Tarbija lasi autot kontrollida Sparkmotors OÜ-l, kes tuvastas 18.10.2023.a hulgaliselt ohtlikke vigu (nt katalüsaatorid tühjaks tehtud, esisilla hoovad läbiva roostega, esimene ABS võru katki, piduritorud roostes, roolivõimendi torud väga roostes ja toru kinnituspuks katki, põhi läbivalt roostes, kahe katalüsaatori vaheline summutisukk lekib, esipiduri kaitseplekid käivad vastu piduriketast jne).

Selliste vigade auto liikluses osaleda ei tohiks Sparkmotors OÜ hinnangul. Samas on auto läbinud 3 kuud tagasi vigadeta ülevaatuse, mida tarbija peab võltsituks.

Tarbija pöördus 18.10.2023.a kirjalikult kaupleja poole ja soovis auto tagastada, kuid sai eitava vastuse. Kaupleja vastas ka, et kuna tarbija on hinda soodsamaks kaubelnud, siis lepiti kokku, et tarbija loobub pretensiooni esitamise õigusest. Tarbija oli siiski seisukohal, et talle müüdi eluohtlik auto (pidurid läbi roostetanud jne). Sparkmotors OÜ tegi tarbijale 26.10.2023.a pakkumise katalüsaatori asendamiseks (kasutatud varuosa) summas 391 eurot.

Hetkeseisuga soovib tarbija juba tehtud kulutuste hüvitamist ja on avalduses märkinud kahjusummaks 700 eurot (Sparkmotors OÜ arved-defekteerimine, esimeste õõtshoobade vahetus, sildade reguleerimine, parema välimise rooliotsa vahetus jne).

Tarbija nõudeks on kahju hüvitamine summas 700 eurot.

Peale kaupleja vastust täiendas tarbija, et soovib siiski teada kauplejalt, kuidas läbis auto ilma katalüsaatorita ülevaatus, sest see pole ilma võimalik. Tarbija soovis, et kaupleja teeks auto korda selliselt, et auto läbiks tehnoülevaatus.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja juhib oma vastuses korduvalt tähelepanu, et tegemist on 22 aastat vana sõidukiga, mille odomeetri näit on üle 300 000 km ning tarbija on ka ise oma avalduses rõhutanud, et on teadlik sõiduki remondivajadusest. Kaupleja väitel ei ole välja toodud ühtegi puudust, mida sama vanadel ja sama läbisõiduga autodel ei esineks.

Võltsitud tehnoülevaatus kaupleja ei tunnista ja selliseid väiteid peab ta paljasõnalisteks ning toob välja, et kahe viimase ülevaatus vahel on autoga läbitud vaid 1861 km. Kui auto oleks kasutuskõlbmatu, siis ei saaks masinat kasutada, kuid kaupleja eeldab, et auto on siiski igapäevases kasutuses. 2023.a ülevaatus teostanud OÜ Targa kuidagi kauplejaga seotud ei ole.

Kaupleja sõnul ei väida ka Sparkmotors OÜ nagu oleks auto sõidukõlbmatu, vaid viitab, et esisilla õõtshoovad on läbiva roostega ja esimene abs-võru on katki. Kaupleja väitel maksab abs-i võru umbkaudu 10 eurot ja ei mõjuta abs-pidurite toimimist. Katalüsaatori puudumist kaupleja ei tunnista ja vihjab, et see võib olla eemaldatud peale müügilepingu sõlmimist. Lisaks ei pruugi heitgaaside normi mittevastavus seisneda katalüsaatori puudumises, vaid sellel võib olla erinevaid põhjuseid.

Kaupleja viitab nagu oleks asutud sõidukit pahauskselt parandama ja seetõttu ei ole neile võlaõigusseadusest tulenevat asja parandamist võimaldatud, kuigi oma 18.10.2023.a kaupleja parandamise tahet üles ei näidanud. Samuti kirjutas kaupleja nagu ei oleks paranduskulusid kantud, kuigi maksekorraldused teatud kulutuste kohta olid olemas. Kaupleja vastuse kohaselt ei ole tarbija neilt auto parandamist nõudnud.

Kaupleja peab ka hüvitamise summat 700 eurot ebamõistlikult suureks, sest see moodustab ligikaudu 41% sõiduki hinnast, mida kaupleja ei pea mõistlikuks ega proportsionaalseks võrreldes müügilepingust taganemisega. Tarbija soovib kunstlikult alandada lepingueseme hinda, kuigi sõidukil on hetkel kehtiv tehnoülevaatus ja liikluskindlustus.

Kaupleja on seisukohal, et sõiduk vastab lepingutingimustele ja auto omadused ja seisukord oli kirjas müügilepingu punktis 5 ning ka auto üleandmise-vastuvõtmise aktis ning autot soovitati lepingu sõnastuse kohaselt igakülgsest kontrollida. Seetõttu ei pea kaupleja tarbija poolt kirjeldatud puuduseid ka varjatuteks.

Kokkuvõtvalt kaupleja tarbija nõudega nõus ei ole ja leiab, et menetlus tuleks lõpetada.

Komisjoni põhjendus:

Pooled on sõlminud müügilepingu.

Tarbija esitatu kohaselt esineb sõidukil hulgaliselt puudusi, valdavalt on need sellised, mis on kooskõlas sõiduki vanuse ning normaalse kulumisega.

Tarbija ei ole tõendanud, missugused esitatud puudustest ei ole sellised, mis on kooskõlas sõiduki normaalse kulumise ning vanusega. Selle tõendamiseta ei saa esitatud puuduste osas seisukohta võtta, kas need on käsitatavad lepingurikkumisena või mitte.

Kui sõiduki kerel on läbivaid roosteauke, ei vasta sõiduk tehnonõuetele ega ka müügilepingu tingimustele. Selle puuduse esinemist ei ole tarbija tõendanud.

Tarbija esitatud fotol on näha, et summutit on keevitatud, kuid ei ole tõendatud, kas sealt on eemaldatud katalüsaator või mitte. Kui sõidukilt on eemaldatud katalüsaator, on selle kasutamine õigusaktiga keelatud ja see tähendab muuhulgas, et sõiduk on olulise puudusega ja ei vasta nõuetele VÕS § 217 mõttes. Arvestades, et sõidukil on kehtiv tehniline ülevaatus, ei saa eeldada, et sellel puudub katalüsaator, selleta sõiduk ei läbiks tehnoulevaatus. Tarbija ei ole tõendanud katalüsaatori puudumist ega selle vahetamise kulu suurust.

Tarbija ei ole esitanud tõendit remondikulude põhjendamiseks, kus erinevate puuduste remondikulud oleks jälgitavad, nõude summa on tõendamata.

Kaupleja esitatud vastuväited kaebusele on paljasõnalised. Kaupleja ei ole tõendanud, et tarbijale üleantud sõiduk vastas lepingutingimustele. Kui tarbija esitatud asjaolud oleks tõendatud, ei oleks kaupleja vastuses esitatu alus tarbija avalduse rahuldamata jätmiseks. Arvestades, et tarbija avaldus on tõendamata analüüsib komisjon vaid osa kaupleja vastuväidetest.

Kaupleja väide, et tarbija ei või esitada kahju hüvitamise nõuet, on asjakohatu. Sõiduki vanus ja müügihind ei tähenda, et müüja võib selle ostjale üle anda seisundis, mille puhul see vajab remonti summas, mis on näiteks pool auto hinnast. Selle loogika kohaselt ei saaks sõiduki müügi korral näiteks 10 euro eest ostja üldse nõuda kahju hüvitamist. Küsimus võib olla selles, missugused kulud on sõiduki taastamiseks tehniliselt ja majanduslikult põhjendatud. Kaupleja ei ole tõendanud, et müüdud sõiduki remondiks 700 euro kulutamine ei ole tehniliselt või majanduslikult otstarbekas.

Kaupleja viited sõiduki müügilepingule ja sõiduki üleandmise aktile kontekstis, et sõiduk on müüdud sellises olukorras, missugune see on, ei välista tarbija seaduses sätestatud õigust esitada nõue, kui sõiduk ei vasta müügilepingu tingimustele. Kaupleja ei saa piirata tarbijale seaduses tagatud õigusi.

Kaupleja vastuväidetest osa, mis puudtab varjatud puuduse käsitlemist, rajaneb seaduse valetõlgendusel. Varjatud puudus võlaõigusseaduse kohaselt ei ole puudus, mida ostja on müüja eest varjanud vaid tegemist on puudusega, mis ei olnud ostjale sõiduki üleandmisel või lepingu sõlmimisel teada või teatavaks tehtud. Seega ei mõelda seaduses varjamist müüjapoolse aktiivse tegevusena - müüjale teadaoleva info varjamine, vaid varjatud puudus on puudus, mis ei olnud ostjale asja valduse üleandmisel teada.

VÕS § 217¹ lg 1-3 kohaselt ostjale üleantav asi peab vastama lepingutingimustele, eelkõige koguse, kvaliteedi, liigi, kirjelduse ja pakendi osas. Lepingutingimustele peavad vastama ka asja juurde kuuluvad dokumendid. Antud sõiduk lepingutingimustele ei vasta. Sellel on puudusi,

millest müüa ostjat ei teavitanud.

VÕS § 218 lg 2 kohaselt tarbijalemüügi puhul vastutab müüja asja lepingutingimustele mittevastavuse eest, mis ilmneb kahe aasta jooksul alates asja ostjale üleandmisest.

Ostja on müüjat puudusest teavitanud VÕS § 220 sätestatud tähtaja jooksul.

Kui sõiduki kasutamine on mingi puuduse tõttu õigusakti alusel keelatud, on tegemist lepingutingimustele mittevastava sõidukiga ja vastavalt ka müüdud asja olulise puudusega. Sellised puudused võiks tarbija avalduse kohaselt olla näiteks läbivad kereaugud ja puuduv katalüsaator. Nende puuduste esinemine ja kõrvaldamise kulud ei ole tarbija poolt tõendatud.

Tarbijavaidluste lahendamisel rakenduvad samad põhimõtted, mis vaidluste lahendamisel kohtumenetluses. Pooled otsustab, missugused nõuded ja vastuväited ning tõendid nad esitavad. Vastavalt TsMS § 4 ja 230 lg 1 peavad pooled tõendama asjaolud, millele nad menetluses tuginevad ja asja lahendamine toimub poolte esitatu alusel.

Esitatu põhjal ei ol tõendatud, et kaupleja on tarbijale üle andnud lepingutingimustele mittevastava asja. Kui puudub kaupleja kohustuse rikkumine (VÕS § 100) ei ole tarbijal alust rakendada kaupleja suhtes VÕS § 101 sätestatud õiguskaitse vahendeid.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Alar Urm

/allkirjastatud digitaalselt/